

گزارش میدانی «شرق» از زنان شاغل در سرویس‌های بهداشتی عمومی

چه کسی می داند من چقدر حرف دارم...

می‌کنند. خیلی‌ها گفتند که تو ما ر قضاوت نمی‌کنی، به همین خاطر حرف‌های زندگی و سختی‌هایشان را اینجا پیش من می‌زنند. به من می‌گویند که باید سردر اتاق بنویسم، اتاق درددل... دخترها اینجا از ازدواج‌های ناموفق یا دوستی‌های بی‌سرانجامشان حرف می‌زنند و اشک می‌ریزند. یک جوان دلش می‌خواهد ازدواج کند، با یک نفر دیگر قصد جدایی دارد. زنی از خیانت چندین‌ساله همسرش می‌گوید... جوان دیگری به خاطر نداری خانواده سخت‌ترین کارها را انجام می‌دهد که کمک‌خرج باشد. خیلی‌ها که لیسانسه هستند، از بی‌کاری می‌گویند. گاهی سیگاری هم روشن می‌کنند... من هم همیشه گوش دادم و پای حرف‌هایشان سکوت کردم تا خالی شوند اما چه کسی می‌داند که خودم چقدر حرف دارم. چقدر درد دارم...

می‌گویند که تنگی نفس امنشن را بریده و ساعت‌هایی از روز با شب انکار آتش توی معدداش روشن کرده‌اند؛ «همکارم که با سه بچه قدونیم‌قد در دستشویی آن طرف میدان زندگی و کار می‌کرد، از سروصدا ماشین‌ها سرانی شد و حالا نمی‌دانم اسیر کجا شده است، چون دیگر اینجا کار نمی‌کنم و سراگی ازش نداریم. کارکردن در سرویس بهداشتی سخت است اما کدام کار ساده است؟ همه کارها سخت شده‌اند، یک لقمه نان که راحت کف دستمان نمی‌گذارند...».

خیره به دلخوشی‌های زنانه

داخل استکان رنگ‌بریده‌ای چای می‌ریزد و می‌گوید: «اینجا یک چهره شاد و بشاش نمی‌بینم... این چهره‌ها حالم را بدتر می‌کند. دلخوشی دخترها به آرایش‌کردن گاشده. می‌آیند جلوی آینه، رژ لبی می‌زنند و خط چشمی می‌کشند و می‌روند. گاهی هم پیش دامد که دختر جوانی خودش را جاس کرده، صدای گریه‌اش را شنیده‌ام. طولانی که می‌شود، در می‌زنم که کار دست خودش نداده باشد. اینجا گاهی خودشان را داخل دستشویی سرگرم می‌کنند و مواد مخدر می‌کشند، قرص می‌خورند، موادهای جدید هم که بو و علامتی ندارند. خودم سریع می‌فهمم. فقط تذکر می‌دهم و می‌گویم که دارید خودتان را نابود می‌کنید، التماس می‌کنند که به پلیس زنگ بزنم. طفلی‌ها خودشان می‌ترسند و بیرون می‌پرند».

۱۲ ساعت ظرف‌در یک سرویس بهداشتی!

زنی در یکی از پارک‌های پرتردد تهران درحال نظافت باغچه‌های اطراف پارک است. کارش که تمام می‌شود، کنار صندلی می‌نشیند. به هیچ‌کدام از زنانی که از سرویس بهداشتی استفاده می‌کنند، نمی‌گویند که دستمزدی بدهند. اگر کسی مایل باشد، پول می‌دهد. او حدود ۹ سال است که کار نظافت دستشویی‌های گذری را انجام می‌دهد. پاهایش را بلند می‌کند و مش‌های آرام و بیوس‌تهای روی زانوهایش می‌زند. روی هر زانو توقف می‌کند و سخره‌نات میند. کارمچتر می‌زند. حالا دست‌هایش را فشار می‌دهد. دست‌درد دارد و می‌گوید: «از ساعت شش صبح تا شش شب اینجا داخل این اتاق هستم. خانه‌ام در اسلامشهر است و با وجود اینکه اتوبوس به‌سختی پیدا می‌شود، نباید تأخیر داشته باشم. مسیر زیاد است اما چاره دیگری ندارم. ۱۲ ساعت کار مداوم با مواد سوزنده و بهداشتی، وایتکس و جوهرنمک، آب و آبکشی و... دیگر در این کار در ۵۳ سالدگی پیر شدم. شب‌ها نفس تنگی دارم و گاهی فکر می‌کنم تا چند وقت دیگر توان کار دارم. همسرم هم توان کار ندارد و چشمش از کار افتاده و درست نمی‌بیند. خدا را شکر

سمیه جاهد عطایان: کاسه‌ای روی صندلی پلاستیکی و شکسته‌ای گذاشته تا شاید زنی بعد از آنکه کار ضروری‌اش در سرویس بهداشتی تمام شد، اسکانسی داخل آن ببندازد که گاهی آن را هم از سراکراه حواله‌اش می‌کنند. پیمانکار یا این بهانه که مردم داخل کاسه پول می‌اندازند، حقوق کمی می‌دهد؛ اما کدام پول؟ اسکناس دو هزار تومانی باره داخل کاسه ملامین دهان‌کچی می‌کنند... «پول را خودم داخل کاسه انداختم تا شاید رهگذری بعد از رفتن به دستشویی بولی ببندازد... مردم می‌گویند از شهرداری برای دستشویی و نظافت حقوق را می‌گیری و پیمانکار هم می‌گوید از صدقه‌های مردم پول کبیرت می‌آید و حق و حقوقم را درست و قانونی نمی‌دهند. بیشترین پولی که یک بار از این صدقه‌ها گیرم آمد، ۶۰ هزار تومان بود... با این همه گرانی...».
کارش در سرویس‌های بهداشتی از هشت صبح شروع می‌شد تا هشت شب که درها را قفل می‌کرد و راهی خانه کوچک استیجاری‌اش می‌شد تا از همسرش که در رختخواب بستری و ناراحتی صرع دارد، مراقبت کند. او حالا حدود یک‌ماهی می‌شود که بی‌کار شده است. سراغش را در سرویس بهداشتی می‌گیرم. درهای سرویس بهداشتی که حدود پنج سال، اتاق کار و محل درآمدش محسوب می‌شد، قفل شده و دستفروشی که همان حوالی بساط کرده از تعطیلی موقت سرویس بهداشتی می‌گوید.

تهدیدزن با قمه و سرقت شیر آلات توالت

با زنی که تا دو هفته گذشته در این سرویس بهداشتی کار می‌کرده تماس می‌گیرم؛ «یک از خدا بی‌خبر با یک قمه آمد داخل دستشویی و گفت یا خفه می‌شوی و می‌گذاری کارم را انجام بدهم یا با همین قمه، برای همیشه خف‌هات می‌کنم. تمام شیرهای دستشویی را باز کرد و رفت و من نتوانستم حتی داد بزنم. قلمم از همان جا گرفت. جواب صاحب‌کارم را چه می‌دادم. به پیمانکار گفتم که دیگر نمی‌توانم کار کنم... شوهرم هم مرد و برای همیشه رفت...».
با این زن شاغل در دستشویی یکی از میدان‌های شلوغ و پررفت‌وآمد تهران قبل از تعطیلی مصاحبه کرده بودم. کنار یک بخاری برقی داخل اتاق گفتند که همان‌جا قبلاً دستشویی زده بود.

فروش یک کلیه برای جور کردن مبلغ وثیقه

قیسل از آن تمام سرویس‌ها را با نظافت‌کرده بود و برای دم‌کشیدن چای به قشوری بی‌رنگش خیره مانده بود. آه می‌کشید و با لبخند تلخی می‌گفت: «یک کلیه‌ام را برای جورکردن وثیقه و گرفتن وکیل فروختم. پسرم زندانی شد. بدهی بالا آورده بودیم. مبلغ وثیقه بالاتر رفت؛ چشم‌انظارش هستم که عفو شود». عکس پسرش را از کیف درمی‌آورد و نشانم می‌دهد. دستی روی عکس می‌کشد و می‌گوید: «پسرم دلسوز عالم و آدم است...». می‌خواهد حرف را از پسرش برگرداند که بغضش به اشک تبدیل نشود؛ «ماهی سه‌میلیون و نیم از پیمانکاری گیرم و برای این همه ساعت کار و نظافت بیمه‌ای ندارم. خسته‌ام. نفسم سخت بالا می‌آید. آخرین باری که کرونا گرفتم، از پا افتادم. یک ماه بستری شدم در بیمارستان و ۶۰ درصد از ری‌هام به خاطر مواد سوزنده درگیر شدم. بعد از کرونا هم جان‌کندم تا خوب شدم. حدود پنج‌سال می‌شود که نظافتچی هستم و اینجا هر یک ساعت موظف هستم که تمام سرویس‌ها را با جوهرلیمو و سفیدکننده بشورم تا اگر پیمانکار سزده برسد، ایرادی نگیرد که خستکی به تنم بماند...».

نظافت سرویس بهداشتی مردان از ۵ صبح تا ۱۰ شب!

از نظافت سرویس بهداشتی مردانه که می‌گفت، صدایش می‌ارزید؛ «این دستشویی درست زمان کرونا تا شش ماه دستشویی مردانه بود. من هم وسواس دارم و خیلی برای تمیزی مراعات می‌کردم. روزی ۸۰۰ راننده اینجا می‌آمد و کمتر از زن‌ها مراعات تمیزی و بهداشت داشتند. مرضی من و درگیری ری‌هام از همانجا شروع شد. ساعت کار برای منی که همش سرپا و درحال نظافت هستم، خیلی زیاد است. یک بار پیمانکار اصرار کرد که باید از پنج صبح تا ۱۰ شب سر کار باشی. خیلی من را اذیت کردند. عصبی شدم. سرم را محکم به شیشه کوبیدم و پرسیدم چرا با این حقوق چندرغاز آدمی می‌کنید؟ کارگر مرد باوریدم. من دیگر نمی‌توانم. گوششان به‌دکار نبود. حالا دیگر دستشویی زنانه شده و با اینکه از حجم کارم کم شده اما فشار کار همیشه زیاد است».

اتاق درد دل در سرویس بهداشتی زنانه

بخاری برقی‌اش را روشن می‌کند تا به هوای اتاق نورورش گرمایی بدهد. می‌گوید زندگی سخت است، باید ساخت، سوخت... «همین بخاری برقی را یک خانم وکیل برایم خرید. پیشکش می‌نشدند و از دردهای زندگی‌اش می‌گفت. خیلی از خانم‌ها که بخاری دستشویی می‌آیند، چند دقیقه‌ه می‌مانند و درددل

نوبت دوم	
سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر شهرداری شیراز در نظر دارد نسبت به خرید ۷۵ دستگاه میدل باس دو درب با گیربکس اتوماتیک از طریق برگزاری مناقصه عمومی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاب) با شماره فراخوان ۰۲۰۰۱۰۹۶۶۸۸۰۰۵۵۴ میلغ سیرده سیرده ۴۷۴۲-۱۰۰۸۵۵۰۰ بانک اقدام نماید لذا از کلیه متقاضیان دعوت بعمل می آید با مراجعه به آدرس www.setad.ir نسبت به دریافت اسناد مناقصه و تحویل آن اقدام نماید. در صورت عدم عضویت قبلی ، ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی صاحبان امضای مجاز از سوی متقاضیان جهت شرکت در مناقصه الزامی می باشد. ضمناً در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر شماره تلفن ۰۷۱-۲۸۲۳۲۷۲۳ داخلی ۲۱۹ -۱۲۸-آرماده پاسخ گویی می باشد.	
۱- مبلغ برآورد اولیه : ۲,۱۶۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	
۲- مدت زمان تحویل : ۱۲ ماه	
۳- شرایط شرکت کنندگان :	
۴- مبلغ سیرده شرکت در مناقصه : ۲,۱۶۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بصورت ضمانت نامه بانکی یا فیش واریزی نقدی بحساب سیرده ۴۷۴۲-۱۰۰۸۵۵۰۰ بانک شهر شعبه شهید چمران بنام شهرداری شیراز با کد مرجع ۱۰۹۸۴ سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر	
۵- برندگان اول و دوم مناقصه هرگاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سیرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.	
۶- در زمان انعقاد قرارداد ۱۰٪ مبلغ پیشنهادی بعنوان ضمانت حسن اجرای تعهدات بصورت ضمانت نامه بانکی اخذ می گردد.	
۷- آخرین مهلت دریافت (توزیع) اسناد : متقاضیان می توانند حداکثر تا ساعت ۱۵ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۲ از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اسناد مناقصه را دریافت نمایند لازم به ذکر است مناقصه گران جهت شرکت در مناقصه می بایست در زمان مقرر فوق نسبت به دریافت اسناد صرفا از طریق سامانه اقدام نمایند در غیر اینصورت امکان شرکت در مناقصه را نخواهند داشت.	
۸- آخرین مهلت ارائه پیشنهادات و ثبت اسناد و مدارک در سامانه حداکثر تا ساعت ۱۵ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ می باشد. شرکت کنندگان می بایست تا تاریخ مذکور سیرده شرکت در مناقصه را بصورت فیزیکی به آدرس شیراز ، بولوار امیرکبیر ، شهرک والفجر ، بولوار شهدای اتوبوسرانی واحد قراردادهای نمایند	
۹- پس از زمان اعلام شده فوق ، هیچ گونه پیشنهادی پذیرفته نخواهد شد.	
۱۰- تاریخ و محل برگزاری پاکات : ساعت ۱۴:۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۵ در محل چهارراه خلدبرین سالن جلسات شهرداری منطقه یک طبقه سوم می باشد.	
۱۱- مدت اعتبار پیشنهادها سه ماه از تاریخ ارائه پیشنهاد قیمت می باشد.	
۱۲- شهرداری در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار می باشد که در اینصورت سیرده ها مسترد خواهد گردید.	
۱۳- بدیهی است هزینه است هزینه آگهی بعهده برنده مناقصه خواهد بود	
۱۴- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به مناقصه در اسناد مناقصه مندرج است.	
۱۵- شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف شهرداری موضوع ماده ۱۰ آئین نامه معاملات شهرداری می باشد.	
۱۶- آگهی و اطلاعات مربوط به مناقصه از طریق سایت https://shaffaf.shiraz.ir قابل مشاهده می باشد.	
۱۷- متقاضیان شرکت در مناقصه موظف به ثبت نام در سایت vendor.shiraz.ir می باشند	
۱۸- کلیه متقاضیان شرکت در مناقصه ملزم به ثبت نام در سامانه ثنا می باشند.	
۱۹- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۱۴۵۶	
شناسه آگهی : ۱۴۵۴۹۷۵	
نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۲۴	
نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۲۵	

۴۱۴

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل شهرداری شیراز

بازتاب

جواب استانداری آذربایجان غربی به گزارش «شرق»

نظر به انتشار مطلبی با عنوان «خانه خراب شدیم» در آن روزنامه در مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸، توضیحات استانداری آذربایجان غربی درخصوص مطلب مطرح‌شده ارائه می‌شود. لطفاً ترتیبی اتخاذ فرمایید این توضیحات برای آگاهی مخاطبان شریف، طبق ماده ۲۳ قانون مطبوعات، به نحو متناسب منتشر شود.

باسمه تعالی

به اطلاع مخاطبان عزیز می‌رساند به دنبال وقوع زمین‌لرزه ۵٫۹ ریشتری در شهرستان خوی که موجب مرگ سه نفر از هم‌وطنانمان و نیز مصدومیت هزارو ۱۶۷ نفر شد، دوهزارو ۱۲۰ واحد مسکونی دچار تخریب کامل شد. برابر ارزیابی‌های صورت‌گرفته، ۱۱ هزارو ۱۰۰ واحد مسکونی نیز نیازمند تعمیرات شناسایی شده است. در گزارش منتشره در این روزنامه، وضعیت مناطق زلزله‌زده در روز پنجم پس از وقوع زلزله بیان شده که باید به اطلاع نویسنده محترم و مخاطبان عزیز رساند، در همان سه روز پس از زلزله بیش از ۱۰ هزار تخته پتو در بین زلزله‌زدگان توزیع شد و اینکه همه مردم شب را در سرمای بیرون بدون پتو و چادر سپری می‌کردند، دور از انصاف است. در همان لحظات نخست پس از زمین‌لرزه گروه‌های امدادی و درمانی در مناطق زلزله‌زده حاضر شدند و به دنبال دستورات ریاست محترم جمهوری روند امداد‌رسانی با سرعت پیگیری شد. با اذعان به کم‌وکاستی‌های اولیه در لحظات نخست پس از زمین‌لرزه که عمدتاً ناشی از تجمع مردم برای دریافت خدمات بود و عذرخواهی از مردم شریف و نجیب شهرستان خوی، توزیع بیش از ۴۰ هزار دستگاه چادر با بسیج همه امکانات به‌ویژه همکاری جمعیت هلال‌احمر و نهادهای نظامی و انتظامی، ۱۱۰ اردوگاه اسکان اضطراری در شهرستان ایجاد شد و حضور گروه‌های جهادی و مردمی و نیز مشارکت درخشان نیروهای مسلح در برقراری امنیت و نیز توزیع اقلام امدادی و معیشتی از نکات برجسته امداد‌رسانی به‌شمار می‌رود. با پایان یافتن اسکان اضطراری، ۱۶۰ هزار تخته پتو، ۴۷ هزار تخته موکت و ۱۵ هزار دستگاه وسایل گرمایشی در مناطق زلزله‌زده توزیع شده‌است. همچنین ۱۲۰ هزار بسته غذایی ۷۲ ساعته توسط جمعیت هلال‌احمر توزیع و با تلاش و همراهی مردم، خیرین، موبک‌ها، نهادهای نظامی و جهادی، بیش از ۸۰ هزار غذای گرم به‌صورت روزانه در بین زلزله‌زدگان توزیع می‌شود. با نگاه ویژه رئیس‌جمهور محترم و اعضای هیئت دولت، سه‌هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان کمک‌های بلاعوض و تسهیلات برای بازسازی مناطق زلزله‌زده شهرستان خوی تصویب شد. به طوری که برای هر واحد مبلغ ۶۰ میلیون تومان کمک بلاعوض و برای مناطق شهری ۳۰۰ میلیون تومان و مناطق روستایی ۲۵۰ میلیون تومان تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت خواهد شد. دو استان آذربایجان شرقی و زنجان به‌عنوان استان‌های معین برای زلزله شهرستان خوی توسط بنیاد مسکن معرفی شدند که با استفاده از امکانات و ماشین‌آلات این دو استان، آواربرداری و ساخت‌وساز مناطق آسیب‌دیده به‌زودی آغاز خواهد شد. هیئت دولت ۳۰ میلیون تومان کمک بلاعوض و ۶۰ میلیون تومان تسهیلات قرض‌الحسنه برای هر احد جهت تعمیرات اختصاص داد. با توجه به تخریب پنج‌هزارو ۵۰۰ واحد دامی در مناطق روستایی شهرستان خوی، ۲۰ میلیون تومان کمک بلاعوض و ۳۰ میلیون تومان نیز تسهیلات قرض‌الحسنه برای بازسازی این واحدها مصوب شد. امپال شش‌ماهه وام پرداختی به زلزله‌زدگان و پرداخت کمک بلاعوض و تسهیلات بانکی به لوازم خانگی سه‌هزار واحد مسکونی نیز در جلسه هیات دولت مورد تصویب قرار گرفت. روند ارائه خدمات به مردم مناطق زلزله‌زده متوقف نشده و با توجه به حضور مستمر و سازمان یافته‌ی دولت و گروه‌های مردمی، این خدمت با ارائه امکانات لازم تداوم دارد و به‌طور قطع حضور ریاست محترم جمهوری، معان‌اول محترم رئیس‌جمهور، وزیر محترم کشور و دیگر وزار در مناطق زلزله‌زده بیانگر اهمیت موضوع برای دولت مردمی بوده است که همواره خود را در کنار مردم می‌داند. مردم زلزله‌زده شهرستان خوی و ملت ایران عزیز اطمینان خاطر داشته باشند تا اتمام آخرین واحد مسکونی آسیب‌دیده و روشن شدن دوباره چراغ امید در مناطق زلزله‌زده در کنار مردم هستیم و از هیچ تلاشی دریغ نخواهد شد.

ادامه از صفحه اول

جاماندگی اقتصاداز سیاست

اما انجام تحول عمیق و ایجاد جامعه‌ای باز و پیشرفته، نیازمند تغییر اراده مدیریت سیاسی معطوف به خیر همگانی و نگاه به جهان مبتنی بر صلح و آشتی و بر بستر خواست و اراده مردم است (یادداشت «جور دیگر باید دید»، روزنامه شرق، ۱۱/۱۸). اما این اراده سیاسی متأثر از ظرفیت‌های اقتصاد سیاسی کشور برای پذیرش تغییرات در جهت افق فست، چراکه هرگونه تحول سیاسی، منافع اقتصادی گروه‌های قدرتمند و ذی‌نفوذی را در داخل یا خارج از کشور متأثر می‌کند و آنها را به واکنش له یا علیه این تحولات وامی‌دارد. آن‌چنان‌که در تحولات بهار عربی و عدم درک صحیح از این عامل بس مهم به وقوع خشونت‌های فراگیر در این کشورها انجامید و نه فقط دموکراسی و توسعه اقتصادی را برای این کشورها به ارمان‌ناورد بلکه اوضاع‌شان را چه‌بسا حتی نسبت به گذشته بس ناگوارتر کرد (لبی، سوریه، مصر و شاید تونس). در واقع تحولات این در عرصه سیاست در صورتی رو به جلو خواهد بود و توسعه در صورتی روی می‌دهد که با درک واقعیت‌های اقتصاد سیاسی کشورها باشد؛ چراکه در قالب منطق «وابستگی به مسیر» (path dependency) تغییر نهادی در جوامع، به‌خصوص کشورهای متکی به منابع طبیعی مانند نفت به‌راحتی رخ نمی‌دهد و «در این کشورها اگر تغییری در وضعیت ریل‌گذاری مسیر حرکت اتفاق نیفتد، قطار اقتصادی آنها تحت تأثیر نیروی پیشران ناشی از وضعیت گذشته به همان مسیر همیشگی خود ادامه خواهد داد» (دکتر مسعود نیلی). اقدامات اخیر دولت سیزدهم متأسفانه کمتر در جهت تغییر این ریل‌گذاری بوده است، چنان‌که اگر چه در حوزه سیاست (آزادی گروهی از زندانیان و افزایش تحمل انتقادهای رسانه‌ای و…) و حتی حوزه اجتماعی (کاهش سخت‌گیری‌ها درباره حجاب) شاهد قدری نرمش بوده‌ایم اما در حوزه اقتصاد که به سبب درآمد‌های نفتی دهه‌هاست اسیر سیاست‌های رانتی است، همان راه و روش قبل حتی با شدتی بیشتر در دستور کار قرار دارد. طرح موسوم به «مولدسازی دارایی‌ها» از جمله مصادیق تشدید فضاگر رانتی و غیررقابتی و سلطه گروه‌های ذی‌نفوذ است. در اقتصادی که هرروز درحال کوچک‌شدن و آب‌رفتن است و در یک دهه اخیر رشد صفرصدی داشته، این نوع اقدامات به نتیجه‌ای ختم خواهد شد؟ اقدام اخیر دیگر ایجاد «سازمان بازرگانی و تنظیم بازار» است که معنایی جز سرکوب بیشتر قیمت‌ها با اسم رمز «تنظیم بازار» ندارد.

اقتصادی که درحال حذف از تجارت جهانی است و بود و نبود آن اثر چندانی بر اقتصاد بین‌المللی ندارد (رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، ۱۱/۱۲). با ایجاد این نوع سازمان‌ها به سيطرة هر چه بیشتر دولت جز به راه فنا نمی‌رود. حاصل آنکه آینده ایران بستگی به آن دارد که چگونه الگوی اقتصادی سیاسی در کشور حاکم شود. اگر الگوی مسلط هم تأمین‌کننده منافع گروه‌های ذی‌نفوذ باشد «بهار خشونت میسر نیست مگر افراد و گروه‌های صاحب‌نفوذ معتقد شوند برهیز از توسل به خشونت به نفع آنان است»، در سایه خشونت، داکلاس نورت) و هم رشد و توسعه و بهبود کسب‌وکار و معیشت مردم و حضور در زنجیره تولید و تجارت جهانی را سبب شود، آنگاه می‌توان به نجات و پایداری ساختار سیاسی امیدوار بود؛ و الا… در این چارچوب، دولت سیزدهم به‌هیچ‌رو دولت موفقیتی نبوده است؛ چراکه حاضر به تغییر ریل اقتصاد نیست و با دامن‌زدن بر بی‌ثباتی‌های اقتصادی و مداخلات روزافزون در کسب‌وکارها و عدم کشایش در پرونده برجام، هم نارضایتی فعالان اقتصادی (جز گروهی اندک) را هر روز بیشتر و هم زندگی را بر مردم با عدم تولید ثروت و کوچک‌شدن هر چه بیشتر سفره و حق انتخاب‌شان سخت‌تر کرده است.

تنش میان ایران و آذربایجان

در ماه نوامبر گذشته رژیم‌ش نظامی موسوم به «ایران مقتدر» در امتداد رودخانه ارس، مرز طبیعی آذربایجان و ایران، با هدف یس‌ادآوری هزینه‌های احتمالی تحریک و درگیری نظامی علیه همسایه قدرتمند آذربایجان برگزار شد. رویداد تاسف‌برانم بقم دی نیز بخش جدیدی از حوادث بین دو کشور است. درواقع هیچ‌کدام از طرفین مایل به پذیرش مسؤلیت تعدید تنش‌های دیپلماتیک که در شرایط آشفته منطقه می‌تواند به بی‌ثباتی و جنگ منجر نشود نیستند. الهام علی‌فا نیز به نوبه خود از متهم‌کردن علنی ایران خودگردا نگریه کرده است. اما آذربایجان با ایجاد ابهام، نقش خطرناک آتش‌افروزی را بازی می‌کند که در نهایت دیگر قادر به مهار آتش نبست.